

บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1
The Role of Executive in Academic Management of Early Childhood
Education in Primary Educational Service Area Office Section 1 in
Nonthaburi Province

เปรมจิต แยมแพง

นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
โทร. 086-892-3607, E-mail: yamfangpremjit@gmail.com

Premjit yamfang

Master Degree The field of Educational Administration College, Suan Sunandha
Rajabhat University

รับเข้า: 1 พฤศจิกายน 2561 ตอรับ: 27 พฤศจิกายน 2561

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 จำแนกตามเพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 32 คน ครูวิชาการ จำนวน 32 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัยจำนวน 134คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 198 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่าที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย สถิติทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วย LSD

ผลการวิจัย พบว่า ผลของเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรีเขต 1 พบว่า ผู้บริหารที่มีเพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษาโดยภาพรวมและด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสนับสนุนสื่อวัสดุกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการ การบริหารวิชาการ การศึกษาระดับปฐมวัย

Abstract

Research results the purposes of this research was to compare the roles of administrators in the management of early childhood education in schools under the Office of Nonthaburi Primary Education Area 1. The samples consisted of 198 people selected by simple random sampling method and categorized by gender, status, work experiences and educational background. The samples of this study were, administrators, academic teacher and teachers in schools under the Office of Nonthaburi Primary Education Area 1. The data were collected by 5 range-rating-scale-questionnaire with index of consistency: IOC 0.89 descriptive statistics were the method used in this study by showing general information with percentage, mean, standard deviation, t-test, One-way ANOVA, and LSD.

The research found that the roles of administrators in early childhood academic administration in educational institutions under the Office of Nonthaburi Primary Education Area 1 who had different gender, status, work experiences and educational background had no different opinion in total of the management of early childhood education in schools, curriculum development, teaching and learning, media, innovation and technology support for teaching and learning, educational evaluation, internal supervision, classroom research.

Keywords: the role of executive in academic management, academic management, primary education

บทนำ

ผู้บริหารสถานศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของคนที่ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้เป็นอย่างดี การบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน (planning) การจัดการองค์การ (organizing) การนำ (leading) และการควบคุม (controlling) การบริหารสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานที่มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะดำเนินการตามบทบาทและหน้าที่เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าว การบริหารสถานศึกษาเป็นการร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพโดยใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุด ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทศนคติ ค่านิยม คุณธรรมจริยธรรม ผู้บริหารมีภาวะผู้นำสามารถบริหารสถานศึกษาไปสู่

ความสำเร็จตามเป้าหมาย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารทั่วไปสู่คณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จึงเป็นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดการงานเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ โดยที่งานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีอายุ 3 - 6 ปี จึงควรจัดการศึกษาเพื่อเป็นการวางรากฐานชีวิตและเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาจะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้นั้น บุคคลที่มีความสำคัญยิ่ง คือ ผู้บริหาร ซึ่ง Miller (1965: 175) กล่าวว่าผู้บริหารต้องเอาใจใส่ดูแลติดตามเป็นพิเศษ และควรมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการให้ได้มาตรฐานตามที่หลักสูตรกำหนด โดยเน้นการฝึกทักษะ เน้นเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาชีพให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคมตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและเร่งพัฒนากระบวนการวัดประเมินผลการเรียนรู้วิธีการ เนื้อหา และเทคโนโลยีที่หลากหลายทันสมัยเหมาะกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสอดคล้องกับแนวโน้มในการพัฒนาประเทศ

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยต่างจากหลักสูตรการศึกษาระดับอื่น ๆ ตรงที่ไม่ใช่หลักสูตรเน้นเนื้อหาวิชาไม่ใช่หลักสูตรเน้นประสบการณ์ ไม่ใช่หลักสูตรเน้นการแก้ปัญหา หรือสมรรถนะ แต่เป็นหลักสูตรที่เน้นพัฒนาการ โดยมีอายุและพัฒนาการตามวัยของผู้เรียนเป็นกรอบการพัฒนาสาระและประสบการณ์ที่ต้องเป็นทั้งการเรียนรู้ที่สร้างเสริมพัฒนาการ ส่งเสริมความเป็นมนุษย์ให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข และพร้อมที่จะเข้าสู่ระบบโรงเรียนได้ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยซึ่งจะทำให้การบริหารงานทั้ง 6 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสนับสนุนสื่อวัตกรรมการและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังไม่ได้รับการอบรมให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงาน ทำให้ขาดทักษะในการบริหารและการจัดการด้านการศึกษา

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะผู้ปฏิบัติงานในระดับปฐมวัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยต่อไป นอกจากนี้งานวิจัยยังเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการแก้ปัญหาการกำหนดนโยบายและการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานวิชาการต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูวิชาการ และครูผู้สอน จำแนกตามเพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูวิชาการ ครูผู้สอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 จำแนกตามเพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองบัวรี เขต 1 โดยผู้วิจัยกำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองบัวรี เขต 1 ตามขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ในองค์ประกอบ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการสนับสนุนสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศภายใน และด้านวิจัยในชั้นเรียน

2. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานหนองบัวรี เขต 1 ครูวิชาการและครูผู้สอนในระดับปฐมวัย จำนวน 198 คน ใน 32 โรงเรียน

3. ขอบเขตตัวแปร

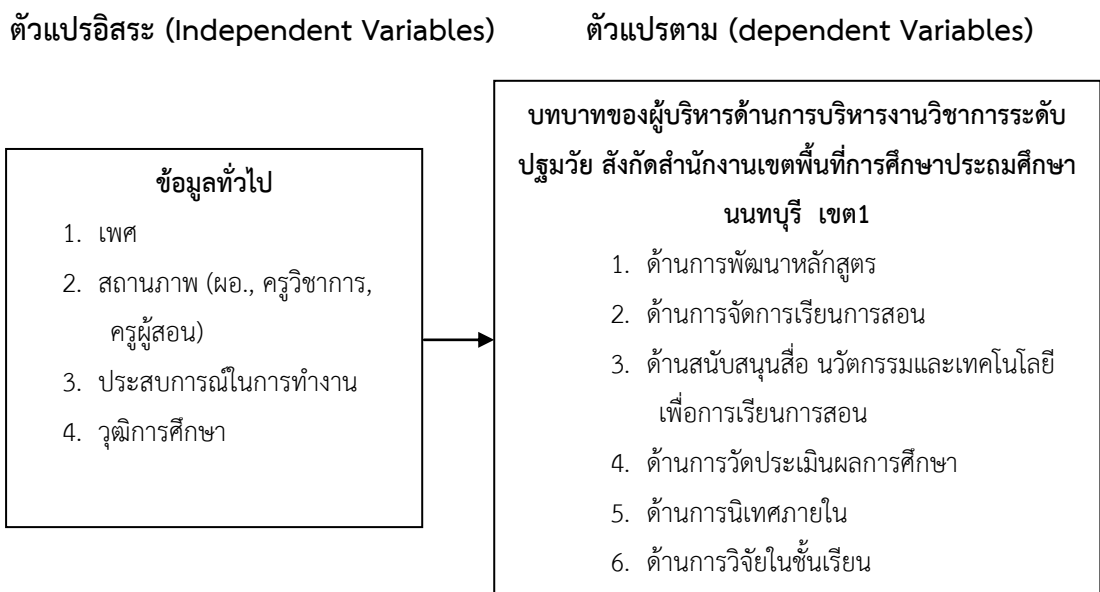
ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หนองบัวรี เขต 1 ได้แก่ เพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 ได้แก่ 1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2. ด้านการจัดการเรียนการสอน 3. ด้านการสนับสนุนสื่อ

นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน 4. ด้านการวัดและประเมินผล 5. ด้านการนิเทศ
ภายใน 6. ด้านวิจัยในชั้นเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางใน
การวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี เขต 1 โดยกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอน ใน
สถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี เขต 1 จำนวน
32 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นนทบุรี เขต 1 จำนวน 198 คน โดยแบ่งเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษา จำนวน 32 คน ครูวิชาการจำนวน 32 คน และครูผู้สอนระดับปฐมวัย 134 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เพื่อเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะแบบตรวจรายการ (check list) โดยถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ได้แก่ เพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's Scale) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด 5 ระดับ ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนนดังนี้

5 คะแนน	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
3 คะแนน	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1 คะแนน	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนางานศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีรายละเอียดและขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา บทความ งานวิจัยเพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความเตรียมความพร้อมในการบริหารงานวิชาการ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม
2. นำแนวคิดและทฤษฎีที่ได้มาสรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย
3. ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือตามประเด็นการวิจัย ให้ครอบคลุมขอบเขตของการวิจัยและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 6 ด้าน รวมทั้งหมดเป็น 50 ข้อ
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อนำไปปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์
5. ทำการปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1.1 ผศ.ดร.ศันสนีย์ จะสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.2 รศ.ดร.วิเชียร ศรีพระจันทร์ อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

1.3 นางสาวจงจินต์ ฐิติพงษ์พานิช ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวัดบางไกรใน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโครงสร้างและหลักวิชาเพื่อหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item Objective-Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ถือว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.89

7. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อทำการตรวจสอบอีกครั้งแล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8. นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะแล้วทดลองใช้ (Try Out) กับบุคลากรในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน โรงเรียนภายในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 0.75 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่นมีความคงที่สามารถนำข้อคำถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

9. ปรับปรุงแก้ไขและสร้างเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้บริหารและครูปฐมวัย เกี่ยวกับระดับของบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test Independent) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป และทดสอบรายคู่โดยวิธี LSD

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารในการบริหาร การบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 87.40 สถานภาพ ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอนจำนวน 134 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60 ประสบการณ์ส่วนใหญ่มากกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.40 วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60

2. การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำแนกตามเพศ

โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านทั้ง 6 ด้านมีค่า p-value เท่ากับ .913, .305, .296, .902, .466, .673 และ .857 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 จึงยอมรับสมมติฐาน (H_0) หมายความว่า ผู้บริหารเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม ด้านการพัฒนาสื่อ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการสนับสนุนสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีฯ ด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

3. การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำแนกตามสถานภาพโดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีค่า p-value เท่ากับ .748, .804, .088, .100 และ .500 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 จึงยอมรับสมมติฐาน (H_0) หมายความว่า ผู้บริหารที่มีสถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน

4. การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านทั้ง 6 ด้าน มีค่า p-value เท่ากับ .444, .815, .288, .111, .739, .557 และ .358 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 จึงยอมรับสมมติฐาน (H_0) หมายความว่า ผู้บริหารที่มีจำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร/การสอน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการสนับสนุน สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีฯ ด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน

5. การเปรียบเทียบบทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยใช้การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว พบว่า โดยภาพรวม และรายด้านทั้ง 6 ด้าน มีค่า p-value เท่ากับ .205, .344, .427, .317, .229, .899 และ .572 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 จึงยอมรับสมมติฐาน (H_0) หมายความว่า ผู้บริหารที่มีจำแนกตามวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ

บริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม และด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการ สนับสนุน สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ด้านวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการนิเทศภายใน และด้านการวิจัยในชั้นเรียน ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัย ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่า อยู่ใน ระดับมากที่สุดแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้บริหารในการบริหารงาน วิชาการระดับปฐมวัย ได้แก่ ภาพรวม ด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการ สอน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการสนับสนุนสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน โดยภาพรวมไม่แตกต่าง สอดคล้องกับผลงานของ มณีรัตน์ ภิัญญาภาพสกุล (2549: 198) ได้ศึกษาพบว่า 1) การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 3 โดยภาพรวม มีการบริหารตาม หลักการทุกหลักการอยู่ในระดับมากทุกด้านและทุกเรื่อง ด้านการวัดประเมินผลการศึกษา ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่งเสริมและให้ความสำคัญกับ การส่งเสริมให้นำผลการประเมินพัฒนาการและความพร้อมของผู้เรียนระดับปฐมวัยมาใช้ประโยชน์ใน การปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การกำหนดแนวทาง ปฏิบัติในการวัดประเมินผลจัดกิจกรรมเกี่ยวกับพัฒนาการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนไว้อย่างชัดเจน มี การติดตาม กำกับ การวัดผลและการประเมินผลการเรียนให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ และประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการของโรงเรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สรรเสริญ โปรงจันทร์ (2553: 75-77) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารงานของ ผู้บริหารกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ในเรื่องการจัดการหลักสูตรและแผนการเรียนรู้อ การจัดการ เรียนการสอนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านจัดการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาจัดประชุมผู้ปกครองเพื่อชี้แจง แผนการเรียนผู้เรียนต้องปฏิบัติก่อนเปิดภาคการศึกษา มีการสนับสนุนส่งเสริมให้เด็กทุกคนได้ประสบ ความสำเร็จในการทำกิจกรรมแต่ละกิจกรรมโดยการให้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัมรินทร์ ขุนทองเพชร (2553: 81 - 82) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา ตามการรับรู้ของครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า รายด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดด้านการวิจัยในชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะส่งเสริมให้ครูมีโอกาสได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านความรู้ และ

ประสบการณ์การวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูได้ค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดขอบข่ายสถานศึกษาดำเนินงานวิจัยใช้การวิจัยในกระบวนการเรียนรู้ มุ่งให้ผู้เรียนทำวิจัยเพื่อใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ มุ่งให้ผู้สอนสามารถทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การวิจัยพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา มุ่งให้ผู้บริหารทำการวิจัยและนำผลการวิจัยมาประกอบการตัดสินใจเพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์กรที่นำไปสู่คุณภาพการจัดการศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน จัดให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร) และมีการจัดทำเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง สอดคล้องกับ สนธิยาเผือกยาน (2550) ได้ให้ความหมายของการจัดการหลักสูตรไว้ว่า เป็นมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรการจัดทำแผนการสอน การจัดหาหนังสือ แบบเรียนการจัดทำเอกสารประกอบหลักสูตร และการสร้างหลักสูตรท้องถิ่น

ด้านการสนับสนุนสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะมีการทดลองใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ก่อนนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนจริง มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมอย่างเหมาะสมกับกิจกรรมและวัย และมีการวางแผนการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหารและครู สอดคล้องกับแนวคิดของ รัชสุณี หิรัญคำ (2555: 21) กล่าวว่า การจัดสื่อและวัสดุเพื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดหา จัดทำ วัสดุอุปกรณ์และนวัตกรรมที่ทันสมัยที่ครูนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยในการถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ด้านการนิเทศภายใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในระดับปฐมวัยในสถานศึกษา มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศภายในโรงเรียนไว้อย่างชัดเจน และถูกต้อง และมีการพัฒนากระบวนการนิเทศให้ทันสมัย สอดคล้องกับแนวคิดของ วีระพันธ์ พูลพัฒน์ (2548: 7) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาที่เหมาะสมกับการบริหารการศึกษาในยุคปัจจุบันน่าจะหมายถึง ความพยายามของผู้เชี่ยวชาญในการที่จะเข้าไปช่วยเหลือให้คำปรึกษาแนะนำครู อาจารย์เพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร สอดคล้องกับแนวคิด ถาวร ศรีเกต (2551: บทความย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร

โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 ด้านงานนิเทศการสอน อยู่ในระดับมาก

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่บทบาทการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ สถานภาพ ประสบการณ์ในการทำงาน วุฒิการศึกษาไม่ต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิด รองรัตน์ ทองมาลา (2559: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร และครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี พบว่า จำแนกตามระดับ การศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน ขนาดของสถานศึกษา และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารมีบทบาทในการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กำกับดูแลเอาใจใส่ให้มีความเป็น กลายานมิตร เพื่อพัฒนาการศึกษาให้เจริญก้าวหน้า มีวิสัยทัศน์กว้างไกลเพื่อมีบทบาทในการ พัฒนาการบริหารงานวิชาการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 สู่อากาศ

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการด้านการนิเทศภายในระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 อยู่ในระดับท้ายสุดผู้บริหารควร ส่งเสริม และพัฒนาให้ชัดเจนและให้หน่วยงานมีคุณภาพ ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาการพัฒนารูปแบบด้านสื่อวัตกรรมการระดับปฐมวัยในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อเป็นการเสริมสร้างพัฒนาการสำหรับเด็กปฐมวัยให้ได้รับการ พัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- ถาวร ศรีเกตุ. (2551). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1. สารนิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มณีรัตน์ ภิญโญภาพสกุล. (2549). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- รองรัตน์ ทองมาลา. (2559). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามทัศนะของผู้บริหารและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 1(3): 69 – 80.
- รัชสุณี หิรัญคำ. (2555). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของบุคลากรโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.
- วีระพันธ์ พูลพัฒน์. (2548). เอกสารการสอนหลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนธยา เพ็ญยาน. (2550). การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูโรงเรียนเทพรัตน์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สรรเสริญ โปรงจันทิก. (2553). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทการบริหารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- อัมรินทร์ ขุนทองเพชร. (2553). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารของสถานศึกษา อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- Hirunkum, R. (2012) *The Academic Administration's Participation of Personnel in Primary School under Bangkok Metropolitan, Bangkok Central Group.* Master of Education Program in Educational Administration Thesis, Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)
- Khunthongpetch, A. (2010). *Academic administration of school administrators in Rattaphum District, Songkhla Province.* Master of Thesis Faculty of Management Studies Hat Yai University. (in Thai)
- Miller Van. (1965). *Administration of American School.* New York: Mc Millan Publishing.
- Peukyarn, S. (2007). *Participation in Academic Administration of Teachers at Thepparat School, Chai Nat Primary Educational Service Area.* Master of Education Program in Educational Administration Thesis, Chandrakasem Rajabhat University. (in Thai)

- Pinyopapsakul, M. (2006). **Administration of basic education institutions using good governance principles in schools under the Bangkok Primary Educational Service Area 3.** Master's thesis Suan Sunandha Rajabhat University. (in Thai)
- Poolpat, W. (2005). **Documentation of educational supervision principles.** Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)
- Prongchunteuk, S. (2010). **The relationship between the administrative roles of administrators and the effectiveness of academic administration of the school in Phetchaburi province.** Master of Education Program in Educational Administration Thesis, Phetchaburi Rajabhat University. (in Thai)
- Sriket, T. (2008). **Academic Administration of Private School Administrators. Under the Office of Phetchaburi Primary Educational Service Area 1.** Master Thesis Faculty of Management Studies Srinakharinwirot University. (in Thai)
- Thongmala, R. (2016). *The operation of student support system as per the opinions of administrators and teachers in schools under the Office of Saraburi Elementary Education Area.* **Journal of Humanities and Social Sciences Rajapruek University**, 1(3): 69 – 80. (in Thai)